

Силабус курсу
Контролінг в управлінні бізнесом

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Спеціальність: 051 Економіка

Освітньо-професійна програма “Економіка та управління бізнесом”

Рік навчання: II, **Семестр:** IV

Кількість кредитів: 4 ECTS **Мова викладання:** українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доц. **Костецька Наталія Іванівна**

Контактна інформація n.i.kostetska@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Контролінг в управлінні бізнесом» спрямована на формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок роботи з контролінговою інформацією для забезпечення ефективного управління бізнесом. Дисципліна вивчає теоретичні та методичні основи контролінгу, особливості проведення експертної діагностики фінансово-господарського стану підприємства та організацію контролінгу на підприємстві.

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Контролінг як функціонально відокремлений напрям економічної діяльності на підприємстві	Знати економічну термінологію, вміти пояснювати основні концепції та чинники виникнення контролінгу. Знати історію виникнення та історичні школи контролінгу.	Опитування, тестування
2 / 2	Тема 2. Роль контролінгу в системі управління бізнесом	Розуміти загальний зміст поняття та місце контролінгу в системі управління, взаємозв'язок контролінгу з функціями управління. Знати структуру основних елементів концепції контролінгу та принципи організації контролінгу в бізнесі.	Опитування, тестування
2 / 2	Тема 3. Види контролінгу та їх характеристика	Систематизувати теоретичні знання про види контролінгу. Опанувати методичні підходи до стратегічного і оперативного контролінгу.	Опитування, тестування
4 / 4	Тема 4. Центри відповідальності як об'єкти контролінгу	Освоїти концепцію обліку відповідальності в контролінгу та поняття про центри відповідальності. Знати класифікацію, основні характеристики та особливості формування центрів відповідальності, центрів витрат, центрів виторгу, центрів прибутку.	Опитування, тестування, задачі

4 / 4	Тема 5. Система планування та бюджетування на підприємстві	Розуміти роль і значення планування і бюджетування в системі контролінгу. Знати цілі та види планування, ієрархію планів. Знати особливості бюджетування як інструменту оперативного контролінгу. Освоїти систему бюджетів на підприємстві, їх зміст та взаємозв'язок. Розрізняти види бюджетів та знати їх особливості.	Опитування, тестування, задачі
2 / 2	Тема 6. Економічний аналіз у контролінгу	Систематизувати теоретичні знання про економічний аналіз як базу прийняття управлінських рішень. Освоїти види аналізу: оперативний, поточний та перспективний. Знати показники і моделі застосування оперативного аналізу в системі контролінгу. Розуміти роль аналізу відхилень для оцінки діяльності центрів відповідальності.	Опитування, тестування, задачі
4 / 4	Тема 7. Методичний інструментарій оперативного контролінгу	Ідентифікувати методичний інструментарій оперативного контролінгу. Освоїти методи оперативного контролінгу та аналізу відхилень. Володіти методиками основних інструментів контролінгу: модель «витрати – обсяг – прибуток», ABC-аналіз матеріальних потоків, аналіз вузьких місць на підприємстві, функціонально-вартісний аналіз.	Опитування, тестування, задачі
2 / 2	Тема 8. Методи оперативної діагностики підприємства в системі контролінгу	Знати цілі, завдання та зміст експертної діагностики фінансово-господарського стану організації. Вміти використовувати методи оперативної діагностики та аналізувати інформаційні потоки.	Опитування, тестування, ситуації
2 / 2	Тема 9. Методи стратегічної діагностики підприємства в системі контролінгу	Освоїти методи діагностики ефективності стратегій і стратегічних позицій підприємства. Вміти здійснювати діагностику підприємства за слабкими сигналами.	Опитування, тестування, ситуації
2 / 2	Тема 10. Контролінг інвестиційних проєктів	Розуміти сутність, мету і завдання контролінгу інвестиційних проєктів. Знати принципи, функції та види контролінгу інвестиційних проєктів. Знати критерії оцінки інвестиційних проєктів у контролінгу. Освоїти процес реалізації контролінгу інвестиційних проєктів.	Опитування, тестування, задачі
2 / 2	Тема 11. Організаційно-методичні основи формування та функціонування системи контролінгу на	Знати особливості організаційної структури управління підприємством та місце служби контролінгу в організаційній структурі. Розуміти варіанти організації служби контролінгу та структуру служби	Опитування, тестування

	підприємстві	контролінгу на підприємстві. Мати розуміння функцій та обов'язків контролера підприємства. Знати специфіку організації впровадження системи контролінгу на підприємстві.	
2 / 2	Тема 12. Контролінг у системі прийняття управлінських рішень	Систематизувати теоретичні знання про сутність і класифікацію управлінських рішень, характеристики підходів до прийняття управлінських рішень. Розуміти значення інформації в системі контролінгу та вимоги до неї. Знати фактори і критерії прийняття управлінських рішень, а також вимоги до них. Розуміти особливості вибору управлінських рішень. Знати зарубіжний та вітчизняний досвід прийняття і забезпечення реалізації управлінських рішень.	Опитування, тестування

Літературні джерела

1. Григорова З. В., Кваско А. В. Сучасні методи управління витратами підприємств. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 2(72). С. 18-24.
2. Гужавіна І. В., Сьомкіна Т. В., Згурська О. М. Фінансовий контролінг у системі управління торговельним підприємством. *Економіка та держава*. 2020. № 12. С. 11-14.
3. Давидович І. Є. Контролінг: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 552 с.
4. Іванова В. В. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2023. 443 с.
5. Калайтан Т.В. Контролінг: навчальний посібник. Львів: Новий світ–2000, 2024. 252 с.
6. Капліна А. Контролінг як інструмент управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 23. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-16>.
7. Костецька Н. І. Особливості впровадження планування на підприємствах. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 5(66). С. 16–21.
8. Костецька Н. І. Стратегічне планування діяльності підприємств: теоретичні аспекти. *Інноваційна економіка*. 2020. № 7-8(85). С. 65–71.
9. Коцюрба О. Фінанси підприємств: практикум. Навчальний посібник. Кропивницький: ЦНТУ. 2022. 160 с.
10. Маркіна І. А., Таран-Лала О. М., Гунченко М. В. Контролінг для менеджерів. К.: Центр навчальної літератури, 2023, 304 с.
11. Сакун А. Ж., Карташова О. Г. Структура інформаційного забезпечення управління збутової діяльності підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 2(72). С. 112-117.
12. Хлевицька Т. Б. Фінансове планування та бюджетування: навчальний посібник. К.: Державний університет телекомунікацій, 2021. 130 с.
13. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.
14. Hafez Shurrab, Patrik Jonsson & Mats I. Johansson. Managing complexity through integrative tactical planning in engineer-to-order environments: insights from four case studies. *Production Planning and Control*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1837937>.
15. Hafez Shurrab, Patrik Jonsson and Mats I. Johansson. A tactical demand-supply planning framework to manage complexity in engineer-to-order environments: insights from an in-depth case study, 2020. URL: <https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1829147>.

16. Peter Burggräf, Matthias Dannapfel, Dennis Schneidermann and Matthias Ebade Esfahani. Network-based factory planning for small and medium-sized enterprises. *Production Planning and Control*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1854885>.
17. Philipp Spenhoff, Johan C. (Hans) Wortmann and Marco Semini. EPEC 4.0: an Industry 4.0-supported lean production control concept for the semi-process industry. *Production Planning and Control*. 2021. URL: <https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1864496>.
18. Tsegaye Amare, Dr. Balkeshwar Singh, Dr. Guteta Kabata and Dr. Bhaskaran J. Improvement Analysis of Production Planning and Control System. *Ind Eng Manage* 10 (2021): 285. URL: <https://www.hilarispublisher.com/open-access/improvement-analysis-of-production-planning-and-control-system.pdf>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Використання штучного інтелекту студентами в процесі навчання можна здійснювати виключно з дотриманням принципів академічної доброчесності, що передбачає обов'язкове посилання на відповідні джерела, недопущення плагіату та збереження самостійності у використанні завдань.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5 %	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (6 тем – від 3-ох до 6-ти оцінок)		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (6 тем – від 4-ох до 7-ми оцінок)		Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань під час тренінгу.	Оцінювання виконання завдання для самостійної роботи	2 питання, 1 задача
2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 1 – 6 (тестування, теоретичні питання, задачі)		2. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 7 – 12 (тестування, теоретичні питання, задачі)				

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом